

KAHVE MOLASI

Kahveci Avukatlık

www.kahveci.av.tr

H A P P Y N E W Y E A R

2023

KAHVECI AVUKATLIK MUTLU YILLAR

WWW.KAHVECI.AV.TR

2023

TÜM DOSTLARA BAŞARI DOLU YILLAR

KAHVE MOLASI

İÇİNDEKİLER

3.

Giriş

4. 5. 6. 7. 8.

Sultanahmet'ten Yeşil Bursa'ya

9. 10.

Dünyanın En Eski Sarnıcı

11. 12. 13.

2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kanunun 65. Maddesinde Yer Alan Suçların Değerlendirilmesi

14. 15. 16.

Sigorta Hukukunda Trafik Kazalarından Doğan Bedeni Zararlar-
da Tazminat Hesaplanması Yapı-
lırken Müterafik Kusur İndirimi

17.

40 Yıllık Mahmutpaşa, Sahte
Ürün Cennetine Dönüştü

18. 19.

Giyim ve Aksesuarda 'Paralel
İthalat'a Karşı Savaş Kızıştı

19.

Av. Vehbi Kahveci ile
gerçekleştirilen bir röportaj

20.

Hukuk Uygulamaları Çalıştayı

21.

Avukatlık Sanatı

22.

9. Perakende ve Gayrimenkul
Yönetimi Sertifika Programı

23.

Arabuluculuk Derneği Ziyareti

24. 25. 26. 27. 28.

Eğitim ve Söyleşiler

29. 30. 31.

Buluşma ve Doğum Günleri

kahveci

Avukatlık Bürosu

Kahveci Avukatlık İç İletişim
Broşürüdür.

www.kahveci.av.tr

YAZARLAR

- Orhan ERBAY
- Av. Ezelsu ABDİK
- Av. Nihal TEMİZER
- Av. M. Yasir ERDEMİREL

YAYINA HAZIRLAYAN

- Enis MUŞ

Hukuki gelişmeleri daha yakından takip etmek, aile üyesi meslektaşlarımızın faaliyetlerini paylaşımlarına ortam hazırlamak ve iletişimimizi yazılı bir boyuta taşıyarak ekip arkadaşlarımızı kısa bir kahve molasına davet etmeyi hedeflemekteyiz.

Kahveci Avukatlık

Değerli Dostlarımız,

2022 yılını geride bırakıp 2023 yılına girdiğimiz bugünlerde her zamankinden daha fazla umut doluyuz. 2023 yılı aynı zamanda mesleğe başlamamın üzerinden 40 yıl geçtiğini bana gurur ve mutlulukla göstermektedir. Kahveci Avukatlık olarak her senesi başarı ve güzelliklerle geçen 40. yılımızı gururla kutluyoruz.

Geçen 40 yılda elbette bir takım zorluklarla da karşılaştık fakat Victor Hugo'nun da dediği gibi: *"En karanlık gece bile sona erer ve güneş tekrar doğar."* düşüncesiyle güneşin tekrar doğacağını bilmek bizlere umut verdi.

Meslekte geçen 40 yılda sürekli altını çizdiğimiz gibi her türlü inanç ve ideolojiyi, hak kavramının uzağında tutmaya çalıştık. Bu düstur sayesinde bizlere güvenip haklarını emanet eden kimseyi mahcup etmedik. Bu nedenle hak kavramının önemi bizler için tereddüde mahal vermeyecek kadar sarihtir.

Bu vesile ile Kahve Molası'nın yeni sayısını keyifle okumanızı umarak bu zamana kadar bizlere destek veren iş ortaklarımıza, büro çalışanlarımıza, danışanlarımıza ve danışmanlarımıza teşekkür eder, nice başarı ve güzelliklerle dolu yıllara beraber girmeyi dilerim...

Av. Vehbi KAHVECİ
LL.M. Kurucu - Arabulucu

Orhan ERBAY - (Emekli Cumhuriyet Savcısı)
Kahveci Hukuk Bürosu - Ceza Hukuku Danışmanı

SULTANAHMET'TEN YEŞİL BURSA'YA

36 yıllık savcılık, başsavcılık görevinden sonra 03 Şubat 2022 tarihinde yaş haddinden emekli olduktan sonra hemşerim ve 40 yıllık dostum Avukat Vehbi Kahveci'nin daveti üzerine İstanbul Levent'teki "Kahveci Avukatlık Bürosu"nda Ceza Hukuku Danışmanı olarak başladım. Büronun "Kahve Molası" adlı dergisinde bir yazı yazmam teklif edilince hukuki konulardan önce mesleki hatıraları yazmayı düşündüm.

Bursa'ya Gidiş

1985 Yılı Aralık ayı, iki yıllık Hakimlik ve Savcılık stajı sona ermiş, hafta sonu Ankara'ya kura çekmeye gidecektim. Gönülümünden İstanbul'a yakın, yeşilliği bol bir yer geçiyordu ama güneydoğudaki ilçelerden biri de çıkabilirdi.

Bir cuma günü mesai çıkışı, soğuk ve hafif yağışlı hava, Sultanahmet'te dalgın dalgın yürüyordum. Pardösümün sağ omuzuna bir güvercin pisledi. Halk arasında uğur getirdiği inancı bende de yerleştiği için, bu durumu kura da iyi bir yer çıkacağına yordum.

Pazar günü "Mavi Tren" ile Haydarpaşa'dan Ankara'ya hareket ettim ve pazartesi günü Yargıtay salonunda kura çekecektik. Öncesinde bütün adaylar orda bulunan cübbelerden

rastgele aldık, bana savcı cübbesi tesadüf etti. Kurada bana Bursa Savcı Yardımcılığı görevi çıktı. Çok mutlu olmuştum. O tarihlerde büyük şehirlerde hâkim - savcı açığı olduğu için 2-3 yıl gibi süre çalıştırılmak üzere kuraya büyük şehirler de dahil edilmişti.

O tarihlerde nişanlıyım ve evlilik hayatımın da İstanbul dışında görevle birlikte başlamasını istiyordum. 1986 yılı ocak ayı sonunda Bursa adliyesinde göreve başlayıp, evlilik iznine ayrıldım ve şubat başında nikah arabasıyla Bursa'ya hareket ettik.

Bursa'da Mesleki Hayat

Bursa adliyesinde 2. Asliye Ceza Mahkemesi duruşma savcılığı ve kısa bir süre de soruşturma savcılığı görevini yürüttüm.

Mahkeme Hakimi Yahya Yayoğlu, çok tecrübeli ve sakin bir insandı. Onun olgunluğu ile görevimde fazla acemilik çekmeden uyumla çalıştık.

Bursa Merkez Adliyesinde 17 savcı, bütün il toplamında 33 savcıydık ve en kıdemsizi, en yenisi bendim.

Asliye Ceza mahkemesi heyetiyle gittiğimiz bir keşifte Cumalıkızık köyünü gördüm. Her haliyle tarih kokan bir köydü. Adliyeye dönünce tarihçi arkadaşım Said Başer'i aradım ve "kamerayı koyup tarihi film çevirecek kadar otantik bir köy gördüm" deyince, arkadaşım bana Cumalıkızık'ın Unesco dünya kültür mirasında olduğunu ve birçok mimarın bu köy üzerine tez yazdığını söylemişti. Daha sonraki yıllarda orada "Kınalı Kar" TV dizisi çekildi. Orhangazi'nin atlarının yetiştirildiği köy olarak yüzyıllara meydan okuyan bir tarih hazinesi halâ ziyaret edilmektedir.

Bir dönem de asliye ceza mahkemesi duruşmaları yanında haftada bir gün ek binadaki asliye hukuk mahkemelerinde “yaş ve isim tashihi” davalarında iddia makamını temsil ediyordum. Meslek hayatımın ilk temyizini orda yapmıştım. Bir vatandaş din hanesindeki “İslam” ibaresinin değiştirilerek “Bahai” olarak yazılmasını talep etmiş ve mahkeme de mütalaama aykırı olarak davayı kabul etmişti . Ben de ;bu karara emsal alınan mahkeme kararının, bilirkişi raporunun ceza hukuku profesöründen alındığı eski bir karar olduğunu, oysa bu konuda Din İşleri Yüksek Kurulu’ndan rapor alınması gerektiğinden bahisle temyiz etmiştim.

Yargıtay; bir kimsenin talebi üzerine din hanesindeki kaydının mahkemeye silinebileceğinden, ancak yeni dinini yazma işinin nüfus müdürlüğüne ait idari bir görev olduğundan bahisle kararı bozmuştu.

Başka bir asliye hukuk mahkemesinde Hakim Hüseyin Özkan ile kısa süre de olsa çalıştım. Hüseyin Bey , verdiği kararı beğenmeyip, sözlü itiraz eden avukatlara o tatlı Denizli şivesiyle “ *temyiz et akideşim, saygı duyarım*” derdi vehiç tartışmazdı. Meslek hayatım boyunca temyiz konusunda kimseyle tartışmadım ve tartışan meslektaşlara da daha sonra Ticaret Mahkemesi Başkanlığı da yapan Hüseyin Bey’in sözünü hatırlattım.

Mesleki kıdemim sebebiyle bana lojman tahsis edilmemişti, Vehbi

Bey’in tanıdığı bir hemşerimizin evinde kirada oturuyordum. Maaşımın dörtte birini kiraya veriyordum.

Malum, o tarihlerde cep telefonu olmadığı gibi evime sabit telefon bağlatmak için bir yıla yakın sıra beklemek gerekiyordu. *Savcı tercihi* telefonu bile aylar sonra bağlatabilmişim.

Önceleri evimden çıkınca birkaç dakika hafif yokuş yol yürüdükten sonra şehir içinde turnike yapan dolmuş taksiyle adliyeye gidiyordum. Son 10 ayda İzmir yolu üzerindeki lojmana geçince hem maddi yönden rahatladım hem de adliyeye servisle gitme imkanıyla rahatladım.

Bir Efsane Uludağ

Çekirge semtinden Uludağ’a tırmanırken ilk durak olan tarihi “İnkaya Çınarı” altında aşağıdaki Nilüfer köyü manzaralı mis gibi havada İstanbul’dan gelen akrabalarla yaptığımız kahvaltı lezzeti yanında bende iz bırakan hatıralardan biriydi.

İnkaya’dan Uludağ’a tırmanırken yol kenarında çok sayıda kır lokantaları vardı. Sonrasındaki ikinci durak “Kirazlıyayla” mevkisiydi. Çok sayıda ahşap yayla evi ve piknik yeri bulunuyordu. Kaliteli suyuyla meşhur Erikli Köyü de Kirazlı yayla yakınındaydı. Ayrıca bu yol kenarında geçerken rahatlıkla geyiklerini görebileceğiniz Uludağ Milli Parkı da insanı şehrin debdebesinden uzaklaştırıyordu.

Daha sonra Uludağ oteller mevkiine varılıyordu. Aklımda kalan Grand Yazıcı ve Kervansaray otelleri gibi birçok otel vardı. Ayrıca meşhur kayak pistleri vardı. Uludağ; kışın büyük şehirlerin “Jet sosyete” sinin uğrak yeri idi. Yazın ise temiz havasından istifade etmek isteyen, gelir durumu iyi muhafazakâr kesim ve daha çok Arap turistler kalıyordu. Yerli halk ise gününbirlik gidebiliyordu.

Uludağ’a özel araçla gitme imkânı olmayanlar için şehir merkezindeki Teleferik Mahallesi’nden haliyle teleferik ile gidiliyordu. Bu yöndeki ilk durak çam ağaçları arasında “Sarıalan “ mevkisinde kır lokantaları ve ahşap bungalov evlerini barındırıyordu. Rivayet olunur ki Sarıalan’da üç hafta kalan insanın kanı tamamen yenilenirmiş. Sarıalan’dan 15-20 dakikada oteller mevkine gidilebilecek parke taş döşeli yol ile teleferikle gelenlerin de oteller bölgesine ulaşması sağlanmıştı.

Ayrıca Teleferik ile Sarıalan’a gelenler “Telesiyej” ile “Çobankaya “mevkiine gitme imkanına sahipti. 10-15 metrelik çam ağaçlarının bulunduğu orman üzerinden bir sandalye şeklindeki telesiyej ile geçerken adeta “kulakları sağır eden bir sessizlik “vardı. Normalde yüksek sesle bile konuşmazdım ama bu manzara karşısında “*heeyyy*” diye çığlık attığımı hatırlıyorum.

Telesiyej istasyonundan inince sizi mangalda “kendin Pişir “tarzında kır lokantaları bekliyordu. Bir misafir aile ile gittiğimizde oradaki etin lezzetinden sonra hiçbir yerde aynı lezzeti alamadık. Bunun sırrının orda otlatılan kuzuların etinden kaynaklandığı söyleniyordu.

Çobankaya’dan sonra birkaç metre mesafede şehrin doğu tarafının kuş bakışı seyredilebileceği “*Bakacak Tepesi*” nde fotoğraf çektirmek, Uludağ klasiklerinden biriydi.

Şehir Merkezindeki Lezzet Durakları

Merkezdeki Ünlü Caddede tarihi “İskender Kebapçısı” vardı. Üç kuşaktır devam eden bu lezzet, mangal ateşinin dikine yakılmasıyla dedeleri İskender Bey tarafından geliştirildiği için İskender markasını mahkeme kararıyla tescil ettirmişlerdi.

Bursa’da birçok kebabçı varsa da bu kebabın lezzetinin dükkân sahibinin çoban tutarak, Uludağ Çobankaya mevkiinde beslettiği kuzuların etinden ve keçilerin tereyağından oluştuğunu duymuştum.

Atatürk caddesindeki “Kafkas Pastanesi”nin kestane şekeri de ziyarete gelenlerin hediyelik için uğradığı mekanların başında geliyordu.

Belediye yanındaki “Çiçek Izgara” da aklımda kalan uğrak yerlerinden biriydi.

Türbeler ve Camileri ile Bir Tarih Şehri Bursa

İstanbul’dan gelen biri için modern şehircilik manasında Bursa’nın bir özelliği yoktu. Osmanlının ilk başkenti Bursa’yı manalı kılan şüphesiz ki tarihi eserleridir.

Bunların başında tayin sebebiyle ilk gittiğimde ortasındaki şadırvanda abdest alıp, şükür namazı kıldığım “Ulu cami” gelmektedir. Ulu cami, Yıldırım Bayezid tarafından damadı Emir Sultan’a da danışarak 1400 yılında yaptırdığı ve mevlit yazarı Süleyman Çelebi’nin imamlık yaptığı, içerisinde Kabe’nin örtüsü ve duvarlarında çok kıymetli yazılar, mihrabı ve ahşap minberi gibi sanat eseri mahiyetinde bir yapıdır.

Orhan camii, Yeşil Cami ve türbesi, Emir Sultan Camii ve türbesi, Yıldırım camii ve türbesi, Kosovo Savaşı kahramanı Sultan Murat Hüdavendigâr türbesi, Unesco dünya kültür mirasına kayıtlı ve Fatih’in babası Sultan ikinci Murat’ın akrabalarının bulunduğu “Muradiye Külliyesi” Manevi huzur arayanların uğrak mekanlarından.

Tophane parkındaki Osmangazi ve Orhan Gazi’nin türbeleri ziyaretçilerin saygı ve minnetlerini sunup, Osmanlı devletinin kurucularını andıkları mekanlardır.

Ulu cami ile Orhan Camii arasında bulunan tarihi İpekçiler Çarşısı ve eski Kervansaray olan Koza Han ‘da ziyaretçilere tarihte bir gezinti yaptırır.

Oteller ve Kaplıcalar

O tarihlerde Çelik Palas oteli, Kervansaray oteli ile yeni yapılan Almira Oteli vardı. Ayrıca Çekirge ve Küçüközlü semtlerinde tarihi ve yeni olmak üzere irili ufaklı kaplıca otelleri de meşhurdur.

Kültür Park ve AOS

İçerisinde göletler, lunapark, kır lokantaları, çocuk parkları, müzikli gazinolar, düğün salonları, kafelerin bulunduğu Kültür Park o tarihlerde Bursalıların önemli uğrak yerlerinden biriydi.

Gemlik Yolu üzerinde bulunan Ali Osman Sönmez Tesisleri de toplu iş veya veda yemekleri için tercih edilen mekanların başında geliyordu.

Bursa Ticaret ve Sanayiine Damga Vuran İsimler

1986-87 yıllarında Bursa’nın iki önemli sanayicisi vardı. Cavit Çağlar, Olay gazetesinin ve Nergis Holding’in sahibiydi. Ayrıca otomobil sektöründe de vardı. Daha sonra NTV’nin sahibi oldu

Ali Osman Sönmez de Sönmez Holding’in sahibi olarak tekstil ve sanayide en önde gelen iş adamıydı.

Her iki iş adamı da binlerce insanı istihdam ediyorlardı.

Otomobil sektöründe Tofaş ve Renault gibi fabrikalarıyla Bursa önde gelen bir sanayi şehriydi.

Bursa’nın O Tarihteki Demografik Yapısı

Bursa ağırlıklı olarak, Balkanlardan göç etmek zorunda kalan soydaş ve akraba topluluklardan oluşuyordu. İkinci sırada Kafkaslardan Artvin’e göç etmek zorunda kalıp, oradan da Bursa’ya göç edenlerden oluşuyordu. Bunun için Bursa’ya “Burtvin” de deniliyordu.

Artvin göçmelerinin en sosyali ve sempatiği Çimento Fabrikası Sosyal İşler Müdürü Mehmet Bayrak’tı.

Her Pazartesi çimento kağıdına sarılı bir demet gül gönderirdi ben dahil dostlarına . Nüfusun geriye kalanlar bir kısım Karadenizli ve Anadolu'nun çeşitli yerlerinden göç edenlerden oluşuyordu. Bursa o tarihlerde 750-800 bin civarında nüfusa sahipti.

Bursa'nın İlçelerinin bendeki İzleri

Köftesi, Oylat kaplıcaları ve mobilyacılığıyla ünlü Bursa'nın en büyük ilçesi **İnegöl...** Bizans'tan Osmanlıya uzanan tarihi eserleri ve etrafındaki üzüm bağlarıyla, gölüyle ünlü **İznik...** Bir kısmı İznik gölüne ve Yalova'ya komşu bereketli toprakları ile **Orhangazi...**Uludağ'ın arkasında çilek ve kirazıyla meşhur, Osmanlı adetlerinin devam ettiği yayla ilçeleri **Keles ve Orhaneli...** İzmir yolu üzerinde büyük bir tarım ilçesi **Mustafakemalpaşa...** Marmara denizi kenarında, limanı at harası da olan ilçe **Gemlik...** Bursa'nın sayfiye yeri, özellikle Armutlu ve Trilye sahilleri yazlık ve plajlarla dolu **Mudanya...** Bilecik yolu üzerinde askeri havaalanı olan küçük bir ilçe **Yenişehir.**

(Kestel, Gürsu, Nilüfer, Büyükşehir, Harmanlık o tarihlerde ilçe değildi). Şehir merkezini oluşturan Osmangazi 'de sonradan ilçe oldu.

Karacabey

Bende çok güzel hatıralar bırakan ilçe. 1986 temmuz ayında İlçenin tek savcısı izne ayrılınca Bakanlık, Bursa merkezden beni geçici olarak Karacabey savcılığında görevlendirdi. Karacabey ovasının domatesi, soğanı, patatesi ve şeftalisi çok meşhurdur. Çok bereketli topraklardı. Salça ve çeltik fabrikaları vardı.

Zamanın Belediye Başkanı Fuat Mert, kibar ve umur görmüş birisiydi. Benim yaşımda doktor oğlu vardı beni bir misafir gibi görüp ilgileniyordu.

İlçe merkezinden 25 km kadar içerde Marmara Denizi kenarında Boğazköy denilen yerde kalıyor ve Başkan Beyin tahsis ettirdiği belediyenin zabıta aracılığıyla adliyeye gidip geliyordum. Keşif ve otopsi çıkarsa da bu araçla gidiyordum. Bursa - İzmir yolu civardan geçtiği için sık sık trafik kazası da oluyordu.

Belediye Zabıta Müdürü Ziya Beyrek ile ahabap olduk ve mesai haricinde bana etrafı gezdiriyordu.

Karacabey Uluabad (Ulubat) gölü civarında geniş arazileri olan, Bursa'da okul da yaptırmış ,hayırsever, Hanımağa Mürüvvet Baş Abı ile de orada tanıştık. Eşimle bizi Uluabat gölü çevresini gezdirdi.

Boğazköy'de birçok kamu kuruluşunun yazlık kampı vardı. (Karayolları, DSİ; Orman idaresi, tarım işletmeleri gibi). Ben Tarım işletmesinin (Karacabey At Harası) yazlık kampında kalıyordum. Bir tarafı Marmara denizi, bir tarafı ıhlamur ormanı idi. Sabah çok erkenden şeker kokusuna benzer ıhlamur kokusuyla uyanıyordum.

Ormanın içerisinde çay bahçeleri, kır lokantaları ve gazinolar vardı. Bu gazinolardan birinde her gece geç saatlerde bir kadın şarkıcının derinden gelen "*sevda... sevda değmez ona ağlamaya*" adlı şarkısı hala kulaklarımda çınlar.

1987 Temmuz'unda yine geçici görevle Karacabey 'de yetkilendirildim. İlçenin Savcısı bu defa ilçe merkezinde çeltik fabrikası sahibi Ömer Matlı'ya ait bir evin geçici olarak bana tahsisini sağlamıştı. Önceki gelişimden güzelliğini bildiğim için her fırsatta Boğazköy'e gidiyordum. İlçe merkezinden gidişte Susurluk çayının bir kolunu takip eden yoldan gidiyorduk. Beraber gittiğimiz bir gün belediye zabıta müdürü Ziya Bey bize birkaç dakika bekler misiniz dedi ve biz Hanımla dikenlerden böğürtlen toplarken, Müdür Ziya Bey nehirdeki tanıdığı kayıkçıya bir şeyler söyledi ve biraz sonra büyükçe bir balıkla geldi. O zamana kadar tatlı su balığı olan yayın balığını görmemişim.

Daha sonraki günlerde hafta sonunda Ziya Beyin kayığıyla Marmara denizinde balık tutmaya çıktık. İstanbul'dan sonra benim için çok keyifli, doğayla iç içe bir hayattı.

Adliyede uyumlu çalıştık ve idealist bir savcı olarak halk ve polisle kısa sürede kaynaştım. Geçici görevim bittiğinde Karacabey'den güzel hatıralarla ayrıldım.

Bursa' da Sosyal Hayat

Bursa sosyal hayatın yüksek düzeyde yaşandığı, yarım saat içerisinde Uludağ'a, keza aynı sürede Mudanya'da denize ulaşma imkânı olan bir şehirdi.

Kültür park içerisindeki Taylan Gazinosunda şimdi ünlü sanatçı olan Sibel Can 16 yaşında dansöz olarak çıkıyordu.

Meslek hayatının başında kısıtlı maddi imkana sahip ve esasen de alkol kullanmayan, gece hayatı olmayan benim için sosyallik daha mütevazı şeyler demektir.

İlk bir yıl meslekte yeni olmanın zorluğunu yaşadım. Son bir buçuk yıl dostlar edindikçe daha rahatladım. Her meslekten dostlarla (doktor, kaymakam, işçi, köylü gibi) hafta sonları Uludağ eteğindeki köylerde, Demirtaş nahiyesinde piknikler düzenleyip dostlarla fikri ve edebi sohbetler ediyorduk. Ara sıra Aşık Hasreti (Sadi Değer) ile genç aşıklar atışıyorlardı.

Zaman zaman tayinler sebebiyle düzenlenen veda yemeklerine katılıyorduk

Heykel semtindeki Akbank Sanat galerisinde çeşitli sanat faaliyetleri oluyordu (Lale Belkıs'ın resim sergisi gibi) meslektaşlarla katılıyorduk. Ahmet Vefik Paşa devlet tiyatrosu da vardı.

Protokol icabı otellerdeki balolara da zaman zaman katılıyorduk.

İstanbul'a ayda bir sefer 4 saatlik otobüs yolculuğuyla varıyorduk.

Bursa'ya Veda

2 sene 6 ay sonunda meslekte normalde tayin olmamız gereken 5. Bölgeye HSYK 'nın Kur'a kararnamesiyle Tunceli İli, Nazımiye İlçesi'ne tayinim çıktı.

Bursa'da dostlar edinip, mesleki ve sosyal yönden tam alışmışken Bursa'dan ayrılmak çok zor geldi. Fakülteden tanıdığım Avukat Ali Seydi Çakırel, istifa ederek beraber avukatlık yapmayı teklif etti. O sırada büyük oğlum Alperen'e hamile olan eşim teklifi kabul edelim, Nazımiye'ye gitmeyelim dedi ama meslek aşkı ağır bastı ve ben büyülü şehir Bursa'dan 1988 yılı Temmuz ayında hüznle ayrıldım.

İz Bırakanlar

Bursa 'da bende iz bırakan bir kısmı dostlarımın hayali gözlerimin önünde hala ..

Beraber çalıştığım Hakimler ; Yahya Yayoğlu ve Hüseyin Özkan, ev sahibim Hasan Akil, piknikleri gönüllü düzenleyen ve misafirlerine aşk ile hizmet eden Demirtaş nahiyesinden Nazmi Dayı, Çaykaralı Nuri Dayı , adliyede bana ağabeylik yapan Savcı M. Zeki Aksu, Avukat hemşerim Hasan Koç ,Tıp Fakültesinden Prof. Dr. Nevzat Çobanoğlu ,Özel Hayat Hastanesi Başhekimisi Ahmet Özkul, zamanın Karacabey Belediye Başkanı Fuat Mert'i , Çimento Fabrikası Sosyal İşler Müdürü Mehmet Bayrak'ı, Bursa'da Eti Bank müessese müdürü olarak tanıdığım ve 1990'da Elazığ'da terör örgütüne Şehit edilen Metin Çakır'ı, Karacabey'den Ömer Matlı'yı; ve isimlerini sayamadığım ahirete intikal eden bütün meslektaş ve dostları;

Rahmetle anıyorum, Allah mekanlarını cennet etsin.

Halen hayatta olan ve irtibatım devam eden dostlarım; eski savcı, avukat Tayfun Gündoğdu, Prof. Dr. Zeki Palalı, avukatlar Feriştat Karaismailoğlu, Behzat Çevik, Eski, Avukat Ayfer Bebek (Uzunırmak), Hanımağa Mürüvvet Baş ve zamanın İGS mağazası yetkilisi Yetkin Yücel'i,

Uzun zamandır görüşemediğim ama sağlık haberlerini aldığım; zamanın zabıta Müdürü Ziya Beyrek'i , avukatlar Recai Özel ve İsmail Taşkın'ı , şimdilerde Aydınlar Ocağı Başkanı olduğumu duyduğum Av. Ali Seydi Çakırel'i ve isimlerini sayamadığım dostları;

Sevgiyle ve saygıyla anıyorum. Aralık 2022

Orhan ERBAY
Kahveci Hukuk Bürosu
Ceza Hukuku Danışmanı
(Emekli Cumhuriyet Savcısı)

Av. Ezelsu ABDİK

Dünyanın En Eski Sarnıcı

İstanbul'un görkemli tarihsel yapılarından birisi olan Ayasofya'nın güneybatısında bulunan Yerebatan Sarnıcı, İmparator Ioustinianos (527-565) döneminde bölgenin su ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılmıştır. Yeraltı sarnıcı, suyun içinden yükselen ve sayısız gibi görülen mermer sütunlar sebebiyle halk arasında "Yerebatan Sarayı" olarak isimlendirilmiştir. Sarnıcın bulunduğu yerde Bizans Döneminde bir Bazilika bulunduğundan, Bazilika Sarnıcı olarak da anılmıştır.

Bizans döneminde bu çevrede geniş bir sahayı kaplayan ve imparatorların ikamet ettiği büyük sarayın ve bölgedeki diğer sakinlerin su ihtiyacını karşılayan Yerebatan Sarnıcı, İstanbul'un Osmanlılar tarafından 1453 yılında fethinden sonra bir müddet daha kullanılmış ve padişahların oturduğu Topkapı Sarayı'nın bahçelerine buradan su verilmiştir.

Osmanlıların Bizans dönemine ait eski suyollarını tamir etmesi ve yenilerini tesis etmesi, sarnıcın su dağıtım merkezi olma işlevini kısmen değiştirse de ,

üzerinde oluşan mahalle ve Cağaloğlu'nu Divanyolu ve Ayasofya Meydanı'na bağlayan Yerebatan Caddesi İle Kent meydanında varlığını sürdürmeye devam etmiştir.

Her ne kadar İstanbul'un fethinden hemen sonraki tarihi kaynaklarda sarnıçlardan bahsedilmese de Yerebatan sarnıcı, merkezinde olduğu mahalleyi temsil eden fiziksel bir simge, mimari bir yapı ve *locus* haline gelmiştir. Aldo Rossi (İtalyan Mimar)'nin *locus* kavramını "belirli bir yer ile onun üzerinde bulunan yapılar arasındaki ilişki" olarak tanımladığı belirtilmiştir.

Sınırları belirli bir yerdeki yapılar yok olabilir veya işlevleri değişebilir ancak bir referans noktası olarak kentsel bağlamda varlığı devam eder. Bu anlamda , anıtsal bir yapı olarak Yerebatan Sarnıcı bulunduğu mahallin en önemli referans noktası olmuştur.

İslâmî kaidelerin temizlik esasları gereği durgun su yerine akar vaziyetteki suyu tercih eden Osmanlılar'ın şehirde kendi su tesislerini kurduktan sonra kullanmadıkları anlaşılan Sarnıç, 16. yüzyılın ortalarına gelinceye kadar Batılılar tarafından fark edilmemiş, 1544-1550 yıllarında Bizans kalıntılarını araştırmak üzere İstanbul'a gelen Hollandalı seyyah P. Gyllius tarafından yeniden keşfedilerek Batı'ya tanıtılmıştır.

P. Gyllius, araştırmalarından birinde, Ayasofya civarında dolaşırken, buradaki evlerin zemin katlarında bulunan kuyu benzeri yuvarlak büyük deliklerden ev halkının aşağıya sarkıttıkları kovalarla su çektikleri, hatta balık tuttuklarını öğrenmiş, sarnıcın üzerinde bulunan ahşap bir binanın duvarlarla çevrili avlusundan, yerin altına inen taş basamaklardan elinde bir meşaleyle sarnıcın içerisine girip P. Gyllius, çok zor şartlarda sarnıcı sandalla dolaşarak ölçülerini alıp sütunlarını tespit etmiştir.

Sarnıç, kurulduğundan günümüze kadar çeşitli onarımlardan geçmiştir. Ancak restorasyon masraflarının fazla olmasından dolayı Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde iki defa onarılan sarnıcın ilk onarımı 3. Ahmet

zamanında (1723) Mimar Kayserili Mehmet Ağa tarafından yaptırılmıştır. İkinci onarım ise Sultan 2. Abdülhamid (1876-1909) zamanında gerçekleştirilmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nde de sarnıç, 1987'de İstanbul Belediyesi tarafından temizlenerek ve bir gezi platformu yapılmak suretiyle ziyarete açılmıştır. 1994 yılının Mayıs ayında yeniden büyük bir temizlik ve bakımdan geçmiştir.

Günümüzde ise UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer alan ve Türkiye'nin UNESCO'daki en iyi eserlerinden seçilen ,Dünya'nın en eski su sarnıcı olan ve hatta Dan Brown'un Cehennem adlı Roman'ına konu olan Yerebatan Sarnıcı'ndaki 4 yıllık restorasyon çalışmaları Temmuz 2022'de tamamlanarak tekrar ziyarete açılmıştır.

SARNIÇ'IN ŞAHESERİ : MEDUSA BAŞI

Sarnıcın kuzeybatı köşesindeki iki sütunun altında kaide olarak kullanılan iki Medusa Başlı, Roma Dönemi heykel sanatının şaheserlerindendir.

Bir efsaneye göre Medusa, Yunan mitolojisinde yeraltı dünyasının dişi canavarı olan üç Gorgona' dan biridir. Bu üç kız kardeşten yılan başlı Medusa, kendisine bakanları taşla çevirme gücüne sahiptir. Bir görüşe göre o dönemde büyük yapılar ve özel yerleri korumak için Gorgona resim ve heykelleri kullanılırdı.

Başka bir rivayete göre de Medusa, siyah gözleri, uzun saçları ve güzel vücudu ile övünen bir kızdı. Medusa, Zeus' un oğlu Perseus'u seviyordu. Bu arada Athena da Perseus'u seviyor ve Medusa'yı kıskanıyordu. Bu yüzden Athena, Medusa'nın saçlarını yılanla çevirmiş. Artık Medusa'nın baktığı herkes, taşla dönüşüyordu. Daha sonra Perseus, Medusa'nın başını kesti ve onun bu gücünden yararlanarak pek çok düşmanını yendi.

Buna dayanarak Medusa Başlı, Bi-

zans'da kılıç kabzalarına işlenmiş ve sütun kaidelerine (bakanların taş kesilmemesi için) ters olarak yerleştirilmiştir. Bir rivayete göre de Medusa, yana bakıp kendisini taşla çevirmiştir. Bu yüzden buradaki heykeli yapan heykeltıraş, ışığın yansıma açlarına göre Medusa' yı üç ayrı konumda yapmıştır.

Av. Ezelsu ABDİK

KAYNAKÇA:

<https://www.yerebatan.com/tr/hakkimizda>

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/904789>

Av. Nihal TEMİZER

2863 SAYILI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI KANUNUN 65. MADDESİNDE YER ALAN SUÇLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Üzerinde yaşadığımız Anadolu toprakları tarihin yazılmasına yön vermiş; birçok krallık, devlet, imparatorluk ve uygarlık bu topraklar üzerinde hayat bulmuştur. “Uygarlıklar beşiği” olarak da anılan bu coğrafyada yer alan doğal ve kültürel değerlerin korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması büyük önem arz etmektedir. Kültürel ve doğal mirasımızın bizlere emanet olduğu düşüncesiyle; gerekli koruma bilincinin toplumda ve hukuk düzeninde oluşturulması, adeta bir açık hava müzesi olan ülkemize hak ettiği değerin verilmesi bizler için adeta bir zorunluluktur.

Kültür ve tabiat varlıklarının korunması için ilk atılması gereken adım korunmaya değer varlığın mevcudiyetinin belirlenmesi ve idari organlarca tescil işleminin gerçekleştirilmesidir. Tespit ve tescil ile ilgili usuller, esaslar ve kıstaslar “Korunması Gerekli Kültür ve Tabiat Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkındaki Yönetmelik” ile belirlenir. Kültür ve tabiat varlığının tescilinden sonra gerekli korumanın sağlanabilmesi için de bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bu doğrultuda, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile kanun koyucu, korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik düzenlemelerin yanı sıra birtakım yükümlülükler de düzenlemiş ve bu yükümlülüklere aykırılıkları cezai müeyyidelere bağlamıştır. Bu çalışma kapsamında; 2863 sayılı kanunun 65. maddesinde yer alan suçların değerlendirilmesi yapılacaktır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Madde 65:

“Tescil edilen sit alanları ve korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanlarının bu Kanuna göre tebliğ veya ilan edilmiş olmasına rağmen yıkılmasına, bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarar görmesine kasten sebebiyet verenler ile (...) (1) izin alınmaksızın inşai ve fiziki müdahale yapanlar veya

yaptıranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır. (1) Bu Kanuna aykırı olarak yıkma veya imar izni verenler, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır. Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen fiiller, korunması gerekli kültür ve tabiat varlığını yurt dışına kaçırmak amacıyla işlenmiş ise verilecek cezalar bir kat artırılır.

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile bunların koruma alanları ve sit alanlarında, 3194 sayılı İmar Kanununun 21 inci maddesi kapsamına giren ruhsatta tabi olmayan tadilat ve tamiratları, kültür varlıkları yönünden bünyesinde koruma, uygulama ve denetim büroları kurulmuş yerlerde yetkili idarelerden, koruma, uygulama ve denetim büroları kurulmamış yerlerde koruma bölge kurulu müdürlüklerinden; tabiat varlıkları ve doğal sit alanları yönünden ise çevre ve şehircilik il müdürlüklerinden izin almaksızın ya da izne aykırı olarak yapanlar veya yaptıranlar, altı aydan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.”

Öncelikle ifade etmek gerekir ki, 2863 sayılı kanunun 65. maddesinde yer verilen suç tiplerinin başlığı bulunmamaktadır. Bu kapsamda, kanunda düzenlenen suçların kanun yapma tekniği bakımından yetersiz olduğunu söylemek mümkündür. Yargıtay kararlarında ilgili suçlardan “2863 sayılı Kanun’a aykırılık suçu” ya da “2863 sayılı Kanun’un 65. maddesinde düzenlenen suç” olarak bahsedilmektedir. Madde esasen dört farklı suç tipi düzenlenmektedir. Bu suçlar şu şekilde kategorize edilebilir; tescil edilen sit alanları ve korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanlarına kasten zarar verilmesi, izin alınmaksızın inşai ve fiziki müdahale yapmak veya yaptırmak, 2863 sayılı kanuna aykırı olarak yıkma ya da imar izni vermek, izin almaksızın

ya da izne aykırı olarak tadilat ya da tamirat yapmak veya yaptırmak suçları. Bu çalışma kapsamında, maddede düzenlenen dört ayrı suç tipinin kısa değerlendirilmeleri yapılacaktır.

1)Tescil Edilen Sit Alanları ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları ile Korunma Alanlarına Kasten Zarar Verilmesi

Suçun maddi konusunu tescil edilen sit alanları ve korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile koruma alanları oluşturmaktadır. Fiilin suç teşkil etmesi için zarar verilen varlığın koruma altında olduğunun tebliğ veya ilan edilmiş olması şarttır. Bu suç bir netice suçu olduğundan, zararın meydana gelmesiyle suç tamamlanmış olacaktır. Nitekim Yargıtay kararlarında da suçun oluştuğunun tespiti için zararın tespit edilmesinin gerektiği ifade edilmektedir. Doğal sit alanları açısından bu suçun oluştuğunun kabul edilebilmesi için, geri dönüşü mümkün olmayan bir zarar neticesinin varlığı gerekmektedir.

Meydana gelen zararın boyutu bu suçu maddede yer verilen diğer suçlardan ayırmaktadır. Kanunda zararın detayına ilişkin bir tanımlama yapılmamıştır ancak Yargıtay kararlarında bu suç tipini diğerlerinden ayırt etmek için kültür veya tabiat varlığının özgün niteliğini kaybedecek derecede bir zararın oluşup oluşmadığı, müdahalenin esaslı nitelikte olup olmadığı hususları değerlendirilmektedir.

Bu suç, kasten işlenebilen bir suçtur. Her ne kadar madde metninde “kast” ifadesi geçmese de, Türk Ceza Kanunu genel hükümler gereği kasten işlenebilen bir suçun tanımında ayrıca “kast” ifadesine yer verilmesine gerek bulunmamaktadır. Bu suçu işleyenler iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

2)İzin Alınmaksızın İnşai ve Fiziki Müdahale Yapmak veya Yaptırmak

Bu suç ile korunan hukuki değer tescil edilen sit alanları ve korunması gerekli taşınmaz kültür tabiat varlıkları ile korunma alanlarıdır. Suçun faili herkes olabilir. İzinsiz inşai ve fiziki müdahaleyi yapanlarla birlikte yaptıranlar da bu suçun faili olabilmektedir. Örneğin, izinsiz olarak yaptırılan bir inşaatla çalışan işçinin suçun faili olabilmesi için o alanın sit alanı olduğunu ve inşaatın izinsiz olarak yapıldığını bilmesi gerekmektedir. İşçinin bu durumu bilmemesi halinde yalnızca inşaatı yaptıran kişi suçun faili olacaktır.

Bu suç icrai hareketle işlenebilen bir suçtur. İnşai ve fiziki müdahalenin kapsamı, 2863 sayılı kanunun 9. maddesindeki düzenlemeden anlaşılmaktadır. Şöyle ki, Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşai ve fiziki müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez.

Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı ve benzeri işler inşai ve fiziki müdahale sayılır. Suçun tamamlanması için inşai ya da fiziki müdahalenin tamamlanmış olması gerekmez, müdahaleye başlanmış olması suçun oluşması için yeterlidir. Ayrıca, suçun oluşabilmesi için müdahalenin izinsiz olması gerekmektedir. İzin alınması gereken yetkili kurum Koruma Bölge Kurulıdır. Yetkili olmayan bir kurumdan izin alınması suçun oluşmasını engellemeyecektir. Belediyelerden alınan yapı ruhsatları başlı başına sit alanında inşai faaliyete bulunmaya yeterli değildir. İzin alınmaksızın inşai ve fiziki müdahale yapanlar veya yaptıranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

3)Kanuna Aykırı Olarak Yıkım ya da İmar İzni Vermek

Bu suç ile korunan hukuki değer yıkım veya imar

izni vermeye yetkili kamu görevlilerinin kanuna uygun hareket etmesi ve idareye güvenin sağlanmasıdır. İmar ve yıkım izni vermeye yetkili olanlar İmar Kanunu gereği kamu görevlileri olduğundan bu suç özgü suç niteliğindedir. 2863 sayılı kanunun 8. maddesi uyarınca, kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarında inşaat ve tesis yapması konusunda karar alma yetkisi Koruma Bölge Kurullarına aittir. Koruma Bölge Kurullarının izni olmaksızın yıkım ya da imar izni veren kamu görevlileri bu suçun faili olabilecektir. Suçun oluşması için inşaatın ya da yıkımın gerçekleşmesi şart değildir. İlgili kamu görevlisinin inşaat ve yıkım faaliyetinin gerçekleşmesine yönelik izni vermesi halinde suç tamamlanmış olacaktır. Kültür ve tabiat varlıklarının zarar görmüş olması koşulu aranmamaktadır. Kanuna aykırı olarak yıkmaya veya imar izni verenler, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

4)İzin Almaksızın ya da İzne Aykırı Olarak Tadilat ya da Tamirat Yapmak ya da Yaptırmak

Suç ile korunan hukuki değer tescil edilen sit alanları ve korunması gerekli taşınmaz kültür tabiat varlıkları ile korunma alanlarıdır. İmar Kanunu'nun 21. maddesine göre ruhsat gerektirmeyen tamirat ve tadilatların 2863 sayılı kanunun 65/4. maddesinde belirtilen yetkili makamlardan izin alınmaksızın yahut izne aykırı olarak yapılması ve yaptırılması halinde suç oluşacaktır.

Ruhsat gerektirmeyen tadilat ve tamirat işleri; boya, sıva, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri, çatı onarımı ve imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen diğer tadilat ve tamirat işleridir. Bu suçun uygulama alanını basit onarım kapsamındaki tamirat ve tadilatlar oluşturmaktadır. Tadilat ve tamirat için alınan iznin sınırlarının aşılması halinde de suç oluşacaktır. Esaslı onarımın söz konusu olması halinde ise ilk fıkra da yer verilen izinsiz inşai ve fiziki müdahalede bulunma suçu oluşacaktır. Yargıtay kararlarında da

taşınmazın özgün niteliğini bozmayan basit onarımlar tadilat ve tamirat olarak kabul edilmektedir.

Tadilat veya tamiratın başlaması suçun oluşumu için yeterlidir. Faaliyetlerin kültür ve tabiat varlığına zarar veren veya değişiklik yapan ilk elverişli icra hareketinin yapılmasıyla suç oluşacaktır. İzin almaksızın ya da izne aykırı olarak yapanlar veya yaptıranlar, altı aydan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Kültür ve tabiat varlıklarının korunması insanlığın hafızasının korunması demektir ve konuya atfedilen önem günden güne artmaktadır. Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında uyulması gereken ilkelerin etkinliğinin sağlanmasında cezai müeyyideler belirleyicidir.

Yaptırım hükümlerinin koruma ilkeleri ile bağdaşması büyük önem arz etmektedir. Kültür ve tabiat varlıklarına zarar veren fiiller nedeniyle hükmolunan hürriyeti bağlayıcı cezaların para cezasına çevrilmesi, caydırıcılığı ortadan kaldırmaktadır. Bu nedenle cezai müeyyidelerin, failleri söz konusu suçları işlemeye iten saikleri ortadan kaldıracak şekilde düzenlenmesi gerekli korumanın sağlanması için zaruridir.

Av. Nihal TEMİZER

KAYNAKÇA

1. SANCAKDAR, Oğuz, 2021, *Kültür ve Tabiat Varlıkları Hukuku*, Ankara.
2. ÇOLAK, Nusret İlker, 2015, *2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Yer Alan Yaptırım Hükümleri ve Etkinlik Sorunları*, İstanbul.
- DURSUN, Gizem, 2017, *Yargıtay Kararları Işığında 2863 Sayılı KVTKK M. 65'te Düzenlenen Suçların Değerlendirilmesi*, İstanbul.

Av. M. Yasir ERDEMİREL

Sigorta Hukukunda Trafik Kazalarından Doğan Bedeni Zararlarda Tazminat Hesaplanması Yapılırken Müterafik Kusur İndirimi

Sigorta hukukunda Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre vücut bütünlüğünde eksilmeye, sürekli sakatlığa veya ölümüne sebebiyet verilmesi nedeniyle ilgililerin uğradıkları maddi kayıplar sonucunda “Bedeni Hasar” ve “Bedeni Hasar Tazmini” kavramları ortaya çıkmaktadır. Bedeni zararlar için sigorta hukukunda yapılan tazminat hesaplaması; Geçici iş göremezlik tazminatı, sürekli iş göremezlik tazminatı, geçici bakıcı gideri ve vefat durumunda destekten yoksun kalma tazminatını kapsamaktadır. Bu yazımızda Sigorta Hukukunda Bedeni Hasar dosyalarında sıklıkla karşımıza çıkan Müterafik Kusur İndirimini Borçlar Kanunu, Yargıtay kararları ve ilgili mevzuat çerçevesinde açıklayacağız.

MÜTERAFİK KUSUR

Müterafik kelimesi kelime anlamı olarak birlikte anlamına gelmekte olup, müterafik kusur kavramı zarar görenin, zararın meydana gelmesinde veya görüldüğü zararın artmasında sorumluluğunun bulunduğu durumlar için kullanılmaktadır.

TBK madde 52’ye göre “Zarar gören, zararı doğuran fiile razı olmuş veya zararın doğmasında ya da artmasında etkili olmuş yahut tazminat yükümlüsünün durumunu ağırlaştırmış ise hâkim, tazminatı indirebilir veya tamamen kaldırabilir.” denilerek zarar görenin tazminatı hesaplanırken sorumluluğu bulunan hallerde tazminat miktarında indirim yapılmasını veya tazminatın kaldırılmasını hükme bağlamıştır.

MÜTERAFİK KUSURDA SORUMLULUK TURLERİ

Zarar görenin tazminat hesaplaması yapılırken müterafik kusur indiriminin yapılmasına neden olacak halleri şu şekilde sıralayabiliriz:

Zarar görenin rızası (TBK md 52’ye göre hukuka uygunluk nedeni olmayan rızadan bahsedilmektedir.)

Zarar görenin fiiliyle zararın doğmasına katkıda bulunması

Zarar görenin zararın artmasına sebep olması

Zarar görenin kusurlu veya özensiz davranışının olması

Zarar ile kusurlu davranış arasında illiyet bağının bulunması

MÜTERAFİK KUSUR İNDİRİM ORANININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Müterafik kusur indirimi için, Borçlar Kanunu’nun ilgili hükümlerinde indirim oranı bakımından belirli bir oran belirtilmemiş olup Yargıtay yerleşik içtihatlarında bu oran %20 olarak uygulama alanı bulmuştur. (Yargıtay 17. Hukuk Dairesi, 06.02.2020 tarihli ve 2018/4184 E., 2020/820 K.) Belirlenen bu oran sigorta tahkim, ilk derece mahkemeleri ve istinaf mahkemelerince de kabul edilmiştir. Trafik kazası sonucu meydana gelen maluliyet yahut vefat durumları için yapılan aktüer tazminat hesaplamasında, davalı taraf olan sigorta şirketine açılacak davalarda, zarar gören davacının tazminatı hesaplanırken müterafik kusur indirimi gerektirecek bir hal bulunması durumunda hesaplanan tazminat tutarından %20 oranında müterafik kusur indirimi yapılır.

MÜTERAFİK KUSUR İNDİRİMİ GEREKTİRECEK DURUMLAR

Araç sürücüsünün alkollü ve/veya ehliyetsiz olduğunun tespiti halinde araçta yolcu konumunda bulunan zarar gören, tehlikeli araç kullanan kişinin aracına kendi rızasıyla binen kişi ise müterafik kusur indirimi yapılır. Yargıtay Müterafik kusur indiriminin uygulanması için zarar görenin, sigortalı olan araç sürücüsünün ehliyetsiz yahut alkollü olduğu bilmesi şartını aramaktadır.

Yargıtay 4.HD.21.03.2006 E. 2005/1430 K.

2006/3027 sayılı kararında, “...Alkollü sürücünün kullandığı araca durumu bileerek binmiş olan davacının olayda zarar görenin kusuru olduğu kabul edilmelidir.” belirtilmiş olup mevcut durumu bilen kişinin eylemini doğru olmayan bir davranış tarzı olarak nitelendirmiş ve birlikte kusurun varlığını tespit etmiştir.

“...davacıların trafik olayında ölen desteklerinin hatırlı olarak araçta bulunduğu, alkollü sürücünün aracına bindikleri çekışmesizdir. Alkollü sürücünün kullandığı araca binmek, kabule göre fiile rıza ya da ortak kusur olarak ele alındığında, Borçlar Yasası’nın 44. maddesine göre hesaplanacak tazminattan indirim sebebini oluşturur.

Ölenlerin hatırlanması yolcusu olmaları nedeniyle Borçlar Yasası'nın 43. maddesi ile yapılan indirim, aynı Yasa'nın 44. madde hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir. HGK.14.04.2004 E. 2004/4-207 K. 2004/226

Zarar gören kişi motosikletli araç sürücüsü ise, motosikletli araç sürücüsünün kaskının takılı olmadığının tespiti durumunda müterafik kusur indirimi yapılır. Bu hususta zarar görenin baş bölgesinden darbe alması şarttır. Çünkü kask takmadığı için baş bölgesinden darbe aldığı anda maluliyet durumuna kendi sebebiyet vermiş olur.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi E. 2014/24006 K. 2016/6479 kararı: “Destegin motosiklete kasksız olarak binmiş olması halinde 6098 Sayılı BK’nın 52. maddesi uyarınca zarar görenin zarar görenin kusuru kabul edilebilir ve bu sebeple de belirlenecek kusur oranında bir indirim yapılması zorunludur. Bu itibarla somut olayda yukarıda anılan kanun maddesi gereğince tazminattan indirim yapılmasının gerekip gerekmediği hususunun tartışıldıktan sonra bir karar verilmesi gerekirken, bu hususun karar yerinde değerlendirilmemiş olması bozmayı gerektirmiştir.”

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi E.2018/4190 K: 2020/5056 kararı: “.... motorsiklette bulunanlar bakımından koruyucu ekipmanların takılmamış olması ve maluliyet ile illiyetinin bulunması halinde, TBK md 52 uyarınca tazminattan %20 oranında müterafik kusur indirimi yapılmak suretiyle karar verilmesi gerekir.”

Zarar görenin emniyet kemerinin takılı olmadığına tespiti durumunda zararın artmasına sebebiyet verdiği için (Kaza tespit tutanağında zarar görenin emniyet kemerinin takılı olup olmadığı belirsiz ise, zarar görene yahut araç içinde var ise diğer yolculara, görgü tanıklarına ait ifade tutanaklarında veya olay yeri tutanağında zarar görenin araç içinde başından darbe aldığı, araç içinden fırladığı vb. anlaşılıyor ise bu durum emniyet kemerinin takılı olmadığına dair karine teşkil edilmektedir.) müterafik kusur indirimi uygulanır.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi E. 2016/1348 K: 2018/12009 sayılı kararında, “... somut olayda kaza tutanağının incelenmesinden, davacıların desteği olan ... ‘nin emniyet kemerinin takılı olmadığı ve kaza anında araçtan dışarı fırladığı anlaşılmıştır. ... bu durum karşısında destek ... ‘nin emniyet kemerinin takılı olmadığı ve araçtan fırlama

durumu dikkate alınarak, emniyet kemeri takılmamış olmasının müterafik kusur teşkil edeceği gözetilerek, dairenin yerleşik uygulaması gereğince hesaplanan tazminattan % 20 oranında indirim yapılarak bu doğrultuda karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.”

Zarar görenin bulunduğu araçta istiap haddi aşımı olduğunun tespit edildiği hallerde müterafik kusur indirimi yapılabilirliği için kaza ile istiap haddi aşımı arasında illiyet bağı bulunmalıdır. Kazanın istiap haddinin aşımı sebebi ile doğrudan bağlantısının olduğunun tespit edilmesi durumunda müterafik kusur indirimi yapılır.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi E.2015/7675 K: 2018/1070 sayılı kararında; “... araç istiap haddinin aşılmasının davacının uğradığı zararın doğumu ya da artmasında etkili olup olmadığı, davacının olayda müterafik kusurlu olup olmadığı, Borçlar Kanunu madde 44 (TBK md. 52) uyarınca maddi tazminattan hakkaniyete uygun indirim gerekip gerekmediğinin irdelenip tartışılması, ondan sonra varılacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, yazılı olduğu şekilde, eksik incelemeyle karar verilmesi doğru görülmemiştir.”

Destekten yoksun kalma tazminat hesaplamasında, müteveffa yaya ve çocuk ise kazada anne baba bakım ve gözetim yükümlülüğünün ihlalinin olup olmadığına tartışılması gerekmektedir. Bu durumda ihlal tespit edildiğinde destekten yoksun kalma başvurusunda bulunan anne ve baba için hesaplanan tazminatlardan %20 oranında müterafik kusur indirimi yapılır. Müteveffa çocuk araç içinde ve KYTK’na göre çocuk koltuğunda oturması gerekirken araçta çocuk koltuğunun bulunmadığı yahut çocuğunun çocuk koltuğunda oturmadığının tespiti halinde ise yine anne baba bakım ve gözetim yükümlülüğünün ihlali söz konusu olacağından tazminat. hesaplanırken %20 oranında müterafik kusur indirimi yapılır.

Yargıtay 17.Hukuk Dairesi E. 2016/16809 K:2019/8135 sayılı kararında, “... davacı annenin müteveffa çocuğunu arka koltukta taşıması gerekirken, kucağında ön koltukta taşıdığı gerekçesiyle müterafik kusurlu değerlendirilmiş...müteveffa çocuğun ön koltukta davacı annesinin kucağında olduğu esnada kazanın meydana geldiği 19.09.2014 tarihli ölü muayene ve otopsi tutanağında müteveffanın ölüm nedeninin travmatik beyin kanaması olarak belirlendiği anlaşılmaktadır...dairemizin yerleşik uygulaması

na göre davacı anne yönünden talep edilen tüm tazminatlar yönünden müterafik kusur sebebiyle %20 oranında indirim yapılması ve sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eksik incelemeyle yazılı şekilde hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir.”

MÜTERAFİK KUSURDA İSPAT

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 13.11.2013 Tarihli ve 2013/17-72 Esas, 2013/1558 Karar sayılı kararında “...*Araç işleteni, kendisinin veya eylemlerinden sorumlu tutulduğu kişilerin kusuru bulunmaksızın ve araçtaki bozukluk kazayı etkilemiş olmaksızın kazanın bir mücbir sebepten veya zarar görenin veya üçüncü kişinin ağır kusurundan ileri geldiğini ispat ederse sorumluluktan kurtulabileceğine göre, meydana gelen olayda davacıların desteği sürücünün kusursuz, dava dışı araç sürücüsünün tam kusurlu olması nedeniyle, işletenin destek zararının tazmini bakımından hukuki bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Zira, kazada dava dışı araç sürücüsünün tam kusurlu olması, işletenin sorumluluğuna gidilebilmesi için gerekli olan illiyet bağıını kesmiştir. Buna göre, trafik sigortacısı, işletenin zarardan sorumlu tutulabildiği hallerde zararı gidermekle yükümlü olduğundan, somut olayda işletenin sorumluluğunun bulunmaması karşısında, davalı sigorta şirketinin de sorumluluğu yoktur...*” belirtmektedir. Ayrıca kazanın oluşumunda motorlu araç işletenin sorumluluktan kurtulması KTK. madde 86’da düzenlenmektedir; “**Madde 86 – (Değişik: 17/10/1996-4199/29 md.) İşleten veya araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi, kendisinin veya eylemlerinden sorumlu tutulduğu kişilerin kusuru bulunmaksızın ve araçtaki bir bozukluk kazayı etkilemiş olmaksızın, kazanın bir mücbir sebepten veya zarar görenin veya bir üçüncü kişinin ağır kusurundan ileri geldiğini ispat ederse sorumluluktan kurtulur. Sorumluluktan kurtulamayan işleten veya araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi, kazanın oluşunda zarar görenin kusurunun bulunduğunu ispat ederse, hakim, durum ve şartlara göre tazminat miktarını indirebilir.**”

MÜTERAFİK KUSUR İNDİRİMİNİN UYGULANISI

Zarar görenin tazminat hesaplamasında yapılacak kusur indirim oranı, Yargıtay bakımından her olay için %20 olarak belirtilmiştir.

Bir olayda birden fazla müterafik kusur sebebi bulunabilmektedir. Örneğin aynı olayda zarar gören bakımından hem ehliyetsiz kişinin aracında araç sürücüsünün ehliyetsiz olduğunu bilmesine rağmen bulunma hem de doğan zararlar bağlantılı olarak istiap haddinin aşılması söz konusu olabilir. Bu doğrultuda zarar gören açısından hukuka ve hakkaniyete uygun bir değerlendirme yapılması gerekmektedir. Birden fazla müterafik kusur sebebi olsa dahi sebeplerden biri için %20 oranında tazminat indirimi uygulaması yapılması uygulamada yeterli, böylelikle de hukuka ve hakkaniyete uygun olmaktadır.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi E. 2015/7759 K. 2018/1350 sayılı kararında “...Davalı ... vekili tarafından dava dışı motosiklet sürücüsünün alkollü ve ehliyetsiz araç kullandığı iddia edilmekte olup, savcılık aşamasında ibraz edilen bilirkişi raporunda sürücünün alkollü olduğu, ceza yargılaması aşamasında ibraz edilen raporda ise; ehliyetnamesiz araç kullandığı belirtildiğinden, bir olayda birden fazla müterafik kusur durumu bulunsa dahi her bir müterafik kusur durumu için ayrı ayrı indirim yapılamayacağı gibi, Dairenin yerleşik uygulamasına göre B.K. 44. madde uyarınca müterafik kusur indirim oranı %20’yi geçemeyeceği, müteveffa desteğin kask takmaması sebebiyle bilirkişi raporunda %10 kusur indirimi gözetilerek belirlenen maddi tazminatın hükme esas alındığı, müteveffanın yolcu olması sebebiyle kendisine kusur atfedilemeyeceği, ancak kask takmaması, alkollü ve ehliyetnamesiz sürücünün aracına binmesi nedenleriyle müterafik kusurlu sayılabileceği, bu halde de indirimin mahkemece en fazla %20 oranında yapılabileceği gözetilmeksizin, yazılı şekilde karar verilmiş olması bozmayı gerektirmiştir.”

SONUC

Yukarıdaki anlatımlardan da anlaşılacağı üzere sigorta hukukunda bedeni zararlar tazminat hesaplamasında müterafik kusur indirimi önemli bir yer kaplamaktadır. Bu hususta zarar görenin müterafik kusur indirimini gerektirecek bir davranışının olup olmadığı somut olayın özelliklerine göre belirlenmeli ve Yargıtay yerleşik içtihatları uyarınca kabul görmüş azami indirim oranı dikkate alınarak tazminat hesaplamasında hakkaniyete uygun ve keyfiyetten uzak kararlar alınması sağlanmalıdır.

Av. M. Yasir ERDEMİREL

PERAKENDE

40 yıllık Mahmutpaşa da sahte ürün pazarına döndü

Hazırgiyimde fiyatların geçen yıla göre ikiye katlanması ve alım gücünde yaşanan gerileme, Mahmutpaşa'nın çehresini değiştirdi. Artan turist sayısı ve ilgisi, bölgede bulunan mağazaların sahte ürünlere yönelmesine yol açtı. 40 yıllık Mahmutpaşa, sahte ürün cennetine döndü.

PERAKENDE DÜNYASI

YENER KARADENİZ

yener.karadeniz@dunya.com.tr

Artan fiyatlar ve düşen alım gücü, ünlü ticaret merkezlerinden Mahmutpaşa'nın da çehresini değiştirdi. Yerli tüketicinin ayağını kesmesi, yabancı turistin ise artan ziyaret ivmesi, bölgede bulunan mağazaların çakma diye tabir edilen sahte ürünlere yönelmesine yol açtı. Daha önce no-name yerli markaların bulunduğu bölgede artık her köşe başını onlarca lüks markanın taklit ürünleri sardı.

Ziyaret ettiğimiz bölge esnafı, işlerin geçen yıllara göre önemle oranda düştüğünü anlattı. Yer yer AVM markalarına göre pahalı kaldıkları için yerlinin sadece düşük dönemlerinde çeyiz alışverişi için geldiğini dile getiren esnaf, bu durumun taklide yönelimi bir anlamda mecbur bıraktığını anlattı.

Arama ve el koyma kararı aldınlamıyor

Aslında yasalar da bu durumu körükliyor. Lüks giyim markalarının hukuki temsilciliğini yapan Avukat Vehbi Kahveci, son 2 yıldır uygulamadan kaynaklı büyük problemler yaşadıklarını söyledi. Her türlü şekilde başvuruda bulunmalarına rağmen arama ve el koyma kararı aldınlamadıklarını belirten Kahveci, sahte ürün satan tüm noktaları tespit ettiklerini, kimin ne yaptığını bildiklerini ancak müdahale edemediklerini söyledi.

Bu bölgelerin başında daha önce bu tarz olayların çok daha fazla yaşandığı Kapalıçarşı geliyor. Ancak son dönemde Mahmutpaşa için de benzer kararlar aldınlamıyor. Aslında sahte ürün alışverişinin yoğun olduğu alanların hiç birinde bu işlemler yapılamıyor. Bu

100 TL'ye Dior tişört, 320 TL'ye Louis Vuitton çanta

Bölgede bulunan mağazaların içinde Louis Vuitton, Balmain, Burberry, Moncler gibi markaların bire bir taklit tişörtleri 20 euroya satılıyor. Bu ürünlerin yurtdışından geldiğini belirten görevliler, dışarda bulunan benzer ürünlerin ise Türkiye'de üretildiğini, fiyatlarının ise 180 TL olduğunu söyledi. Yine Fendi ya da Louis Vuitton gibi markaların sahte küçük el çantaları 240 TL'ye satılırken, bir boy büyüklüğü ise 320 TL'den gidiyor. Eşofman takımları ise 350 TL civarında. Mahmutpaşa'da sahte ürün fiyatları 100 TL'den başlayıp bin TL'ye kadar çıkıyor.

AVM'lerde alışveriş yapan 10 kişiden 4'ü yabancı

AVM'lerde bayram hareketliliği başlamış vaziyette. Söz konusu hareketliliği yerinde gözlemlemek için gittiğimiz AVM'lerde görevliler, haftasonu ziyaretçi sayısının yüzde 20'ye yakın arttığını, bu yoğunluğun ilerleyen günlerde daha da artmasını beklediklerini belirtti. Mağaza satış görevlilerinden aldığımız bilgilere göre, gelen 10 ziyaretçiden 4'ü yabancı ve ağırlık Ortadoğulu turistlerde. Yerlide fiyat hassasiyeti artarken yabancılar ise fiyata bakmadan alım yapıyor.

da sahte ürün furiasının salgın sonrası büyük bir sıçrama yapmasına yol açtı. Kahveci'nin verdiği bilgilere göre, bu tarz bölgelerde belediyeler kabadatlar kanunu çerçevesinde işlem yapabiliyor ancak onlar da yeterli bilince sahip olmadığı için bu çalışmaları yapmıyor.

Tarihi yarımadayı taklit ürünler sardı

Mahmutpaşa, hazırgiyim ve tekstil ticaretinin kalbinin attığı bölgelerin başında geliyor. Binlerce esnafın bulunduğu bölgede daha önce düşük ve orta gelirli vatandaşlar alışveriş yapıyor. Görüştüğümüz esnaf, bölgede fiyatların artık AVM'lerden daha yüksek hale geldiğini, bunun da sahte

ürüne mecburi yönelime neden olduğunu anlattı. Gelişmeler daha önce Kapalıçarşı ve etrafında görmeye alıştığımız sahte ürünlerin, tüm Mahmutpaşa'yı sarmasına yol açtı. Mahmutpaşa'da ara sokaklarda hala yerli ürünler bulunuyor. Ancak, buralarda ise esnaf adeta sinek avlıyor.

Türk markalarını da tehdit ediyor

Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı ve lüks markaların çatı kuruluşu Tescilli Markalar Derneği'nin Başkanı İzzet Stamati, söz konusu uygulamaların salgın sonrası taklit ürün pazarının Türkiye'de 3 kat büyümesine neden olduğunu söyledi. OECD raporları da bunu destekliyor. Geçen yıl yayınlanan rapora göre Türkiye, sahte ve taklit üründe Çin ile Hong Kong'dan sonra üçüncü sırada yer alıyor.

İzzet Stamati, bu durumun yakın zamanda yerli markaları da tehdit eder duruma geleceğine dikkat çekti. Vakkı, sırf bu nedenle toptan sa-

tışa son verirken, pazar yerlerinden de çekildi. Bu konuda hiçbir şekilde herhangi bir mücadele yapılamadığını vurgulayan Stamati, "Turist de bu mallara rağbet gösteriyor. Önümüzdeki birkaç yıl içinde taklit olayı Turquality desteği alan Türk markalarını da zorlayacak. Yerli markalar yabancılar ile rekabet edemedikleri için gümrük vergileri konulmuştu. Ancak şu an tüm markaların bire bir taklitleri yapılıyor. Rekabet şartları bozulacak. Türk markaları yabancı markaların taklitleriyle bile mücadele edemeyecek duruma gelecek. Hatta yakın zamanda kendi taklitleriyle karşılaşacaklar" diye konuştu.

Giyim ve aksesuarda ‘paralel ithalat’a karşı savaş kızıştı

Türkiye’de paralel ithalatın önüne geçecek bir yasa yok ama yabancı markaların pazardaki haksız rekabetin artmasından dolayı şikayeti çok.

Türkiye’de bir yandan taklit ürün pazarı almış başını gidiyor. İnternet siteleri, mağazalar ve hatta sosyetenin altın günlerine kadar giren taklit satışı, her geçen gün artıyor. Diğer yandan Avrupa’nın ‘yatık mal’ denilen, yani kullanılmamış olmasına rağmen zamanla dayanıklılığını yitirmiş giyim ve aksesuar ürünleri, paralel ithalatçılar tarafından ülkeye sokularak, daha uygun fiyatla sanki sezon ürünümüş gibi pazara sunuluyor.

Türkiye’deki yabancı markaların başı bu sorunlarla dertte ve bu sorun giderek büyüyor. Yüzlerce şubesi olan bazı hızlı tüketim ürünleri mağazaları bile zaman zaman dünyaca ünlü markaların bu düşük kaliteli ürünlerini uygun fiyata satabiliyor. Türkiye’de paralel ithalatın önüne geçecek bir yasa yok ama yabancı markaların pazardaki haksız rekabetin artmasından dolayı şikayeti çok. Kulağıma gelen bir duyuma göre, geçtiğimiz günlerde hızlı tüketim malları satan bir mağaza, manav reyonunun yanına dünyaca ünlü bir markanın ürünlerini koymuş. Söz konusu yabancı marka ise konuyu mahkemeye taşımış. Firmanın gerekçesi şu; bu marka için milyonlarca lira reklam, tanıtım bütçesi ayırmasına rağmen, paralel ithalat yoluyla gelen bu mallar, düşük kalitesi ve sergilenme şekliyle, markanın imajına zarar veriyor. Pazarda, ‘Dünyaca ünlü marka, market rafına düşmüş’ algısı yaratılıyor. Bu da haksız bir rekabete yol açıyor.

3 temel sorun var

Yabancı markaların Türkiye’de yaşadığı üç temel sorun var. Taklit mallar, yurt dışındaki e-ticaret sitelerinden düşük gümrük vergisi ödenerek alınan ürünlerin Türkiye’deki e-ticaret siteleri üzerinden daha ucuza satılması ve paralel ithalat. Tescilli Markalar Derneği Başkanı İzzet Stamati, “Paralel ithalat konusu vahim bir şekilde artıyor” diyor. AVM’lerde mağazaları olan, milyonlarca lira vergi ödeyen, istihdam yaratan yabancı markaların birçok alanda rekabette zorlandığını dile getiren Stamati şunları anlatıyor: “Paralel ithalatçılar, yurt dışından daha düşük fiyata ürün aldıkları için daha az vergi veriyorlar. Kalitesiz ürünleri, orijinal ürün kalitesindeymiş gibi gösterip, tüketiciyi aldatıyorlar. Bu ürünlerin marketlerde satılması bizi rahatsız ediyor. Özellikle pazaryerlerinde buna çok sık rastlıyoruz. Bazen de tüketici, orijinal ürün aldığını zann ediyor. Halbuki taklit ürün alıyor.”

‘Rekabete tamamen aykırı’

Kahveci Hukuk Bürosu’nun sahibi Avukat Vehbi Kahveci, marka hakları konusunda uzmanlaşan bir isim. Yıllardır marka davalarıyla ilgileniyor. Son dönemde paralel ithalatın e-ticaretin devreye girmesiyle birlikte daha tehlikeli bir hal aldığını açıklayan Kahveci, “Yabancı markalı ürünler, internet üzerinden pazara daha ucuza geliyor. Markalar boşuna mağaza açıyor resmen... Çünkü markalar, mağaza kirası ödüyor, eleman çalıştırıyor, vergi veriyor. Ama internet üzerinden sipariş verenler düşük bir gümrük vergisi ödeyerek ürünü Türkiye’ye sokabiliyor. Bunları da internet üzerinden satarak, buradaki distribütörleri, mağazaları mahvediyorlar” diyor. Bu, paralel ithalatın e-ticaret versiyonu. Bir de yatık mal meselesi var. Kahveci, onu da şöyle açıklıyor: “Dünyada şöyle bir çark var; dünyanın herhangi bir yerinde, bir markanın bozulmuş, stok haline dönmüş mallarını belli merkezler topluyor. O merkezler üzerinden de ithalat yapılıyor. Gelen mallar orijinal olmasına rağmen yatık mallar olduğu için aslında Avrupa’nın çöprü. O çöprü orası sanki orijinal malmış gibi satışa sunuyor. Bizim paralel ithalatçılar da Avrupa’nın çöpünü burada satmak üzere haksız rekabet oluşturuyorlar. Şu anda bu davalar çok arttı.”

Tüketicinin uyanık olması şart

Paralel ithalat yoluyla getirilen düşük kaliteli ürünler ve elbette taklit ürünler, tüketici haklarını da hiçe sayıyor. Bilindiği gibi, markaların yetkili satıcılarından ürünler alındığında, belirli süreler içerisinde garanti kapsamına giriyor, ürünün kusurlu olması halinde yenisiyle değişimi sağlanıyor. Ancak sahte ya da yetkili distribütör dışında yapılan alışverişlerde herhangi bir garanti devreye girmiyor. Burada tüketicilerin bilinçli olması gerekiyor. Uzmanlara göre, özellikle e-ticaret sitelerinden bir ürün satın alırken dikkatli davranılması şart. E-ticaret sitesi iyice araştırılmalı. Ürünlerin Türkiye’de servisleri olup olmadığına bakılmalı. Daha sonra tüketici sitelerinden bu e-ticaret sitesiyle ilgili şikayet olup olmadığı kontrol edilmeli. Ürünlerin marka bilgileri, Türkiye resmi dağıtıcıları incelenmeli.

<https://www.ekonomim.com/ekonomi/giyim-ve-aksesuarda-paralel-ithalata-karsi-savas-kizisti-haberi-664530>

İsviçre'nin ünlü moda dergisi Bilan LUXE'un yeni sayısında Türkiye'deki taklit pazara ilişkin Av. Vehbi KAHVECİ ile gerçekleştirilen bir röportaja yer verilmiştir.

48

LUXE BILAN

LUXE BILAN

49

Estimé à trois milliards de dollars, le marché turc du faux luxe contribue à l'attractivité touristique du pays. Une activité illégale que les autorités sont peu enclines à réguler en temps de crise économique. **Kilian Cogan**

REPORTAGE

À Istanbul, le marché florissant de la contrefaçon

Dans les passages les plus étroits d'Istanbul, une légende des faux sacs de luxe vit. Christian Dior, ainsi que de toutes autres marques de luxe, sont vendus au grand public d'Istanbul, notamment dans le quartier de la contrefaçon. Les sacs de luxe à l'imitation de la contrefaçon, aujourd'hui, sont super marchés de la contrefaçon.

« 90% de nos clients sont étrangers, la plupart d'entre eux viennent de France, d'Allemagne ou d'Autriche », explique Emre, 26 ans, un vendeur de faux sacs de luxe à l'entrée du grand bazar. « Nous vendons deux types de produits : des imitations de haute qualité en plastique et d'autres en cuir, à des prix plus élevés », confie-t-il, en pointant du doigt un sac en cuir.

La Turquie attire en effet une importante industrie de la contrefaçon, et cela depuis plusieurs décennies. Un marché difficile à chasser tant il s'agit d'une activité illégale que l'Etat ne peut pas contrôler. Les sacs de luxe à l'imitation de la contrefaçon, aujourd'hui, sont super marchés de la contrefaçon.

« 90% de nos clients sont étrangers, la plupart d'entre eux viennent de France, d'Allemagne ou d'Autriche », explique Emre, 26 ans, un vendeur de faux sacs de luxe à l'entrée du grand bazar. « Nous vendons deux types de produits : des imitations de haute qualité en plastique et d'autres en cuir, à des prix plus élevés », confie-t-il, en pointant du doigt un sac en cuir.

La Turquie attire en effet une importante industrie de la contrefaçon, et cela depuis plusieurs décennies. Un marché difficile à chasser tant il s'agit d'une activité illégale que l'Etat ne peut pas contrôler. Les sacs de luxe à l'imitation de la contrefaçon, aujourd'hui, sont super marchés de la contrefaçon.

Le grand bazar d'Istanbul propose un lot de contrefaçon, comme ici des sacs à main de luxe.

biens contrefaçon circulent aussi de l'Union européenne, dit le site du Commerce Hong Kong, selon un rapport de la Commission européenne et de l'Office de l'Union européenne pour la propriété intellectuelle (EUIPO) publié en décembre 2022. Un autre rapport sur la contrefaçon, publié par l'OCDE et l'EUIPO en 2022, souligne que la proportion des biens de contrefaçon provenant de Turquie s'est élevée à 14% en 2020, contre 12% en 2019.

Pour ces biens contrefaçon, le faux luxe occupe une place prépondérante. Les secteurs de la parfumerie, du textile, des maroquinerie et de la joaillerie sont particulièrement touchés. Les faux sacs, quant à eux, sont principalement produits en Chine ou à

Hong Kong, bien qu'ils soient distribués sur le marché turc. Ces sacs de production locale, la Turquie connaît aussi une plaque tournante de la contrefaçon entre l'Asie et l'Europe. Au grand bazar d'Istanbul, on trouve des épliqués de la Rolex Philippe Nautilus Tiffany pour 160 euros ou encore une montre Rolex Oyster Perpetual pour 150 euros. « Les Rolex Philippe Nautilus sont très demandées par les consommateurs. Les contrefaçonistes les produisent en masse », explique Vincent, 35 ans, un vendeur de faux sacs de luxe à l'entrée du grand bazar.

Environ 100 boutiques de faux sacs de luxe sont situées dans le quartier de la contrefaçon d'Istanbul, au grand bazar ou dans le quartier d'Orniz, ainsi que dans les stations balnéaires des côtes méditerranéennes. Bodrum, Antalya ou Kapadokya. Depuis le début du Covid-19, la vente des contrefaçons s'est accrue de façon spectaculaire, notamment grâce à la pandémie de la Covid-19. « Pour 2022, nous sommes actuellement à un peu plus de 50 000 faux sacs », explique Vincent, 35 ans, un vendeur de faux sacs de luxe à l'entrée du grand bazar.

modèle qui a été utilisé pour les propriétés de tout le monde à l'exception du produit, explique Philippe Azoua, un avocat au bureau de Genève qui représente certaines grandes marques d'horlogerie suisses à l'égard de protéger les marques de la contrefaçon.

Douanes mobilisées

Au lieu de plusieurs années auparavant dans la lutte contre la contrefaçon en Turquie, le marché de la contrefaçon ne cesse de croître. Pour les douanes, son essor, les marques de la rue occidentale sont confrontées à des contrefaçons locales qui sont même des sacs à main de luxe et des contrefaçons de sacs à main de luxe. Seulement, à l'exception des produits contrefaçon qui sont considérés par les autorités turques comme un enjeu de santé et qui, de ce fait, peuvent être saisis de manière efficace, les douanes et les douanes de tout autre produit de luxe doivent faire l'objet de plaintes de la part des marques de luxe pour qu'un raid soit conduit.

Pour déposer une plainte, les marques de luxe les plus célèbres doivent fournir des preuves sur les produits contrefaçon, sans que les tribunaux ne puissent délivrer de mandat de perquisition. Une fois le mandat de perquisition accordé, les tribunaux se rendent sur les lieux de la contrefaçon et effectuent des raids en leur compagnie. Les tribunaux d'interdiction, voire les tribunaux de commerce, déposent des plaintes sur place chargées de collecter des preuves.

Au-delà des raids, les marques de luxe et leurs représentants mobilisent également les douanes pour saisir les biens de contrefaçon qui arrivent en Turquie et qui sont sortent. « Nous sommes en contact avec les douanes turques et les douanes de la Turquie pour saisir les biens de contrefaçon », explique Vincent, 35 ans, un vendeur de faux sacs de luxe à l'entrée du grand bazar.

Mais, force est de constater que, depuis quelques années, les tribunaux

<https://www.bilan.ch/story/a-istanbul-le-marche-florissant-de-la-contrefaçon-837831891724>

Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği (AYD), Digital Network Alkaş ve Özyeğin Üniversitesi Alp Alkaş Perakende Gayrimenkul Merkezi iş birliğiyle AVM'lerde Hukuk Uygulamaları Çalıştayı düzenledi.

Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği (AYD), Digital Network Alkaş ve Özyeğin Üniversitesi Alp Alkaş Perakende Gayrimenkul Merkezi iş birliğiyle AVM'lerde Hukuk Uygulamaları Çalıştayı düzenledi.

AYD'den yapılan açıklamaya göre, Aqua Florya ev sahipliğinde Crowne Plaza Florya Otel'de gerçekleşen çalıştayda, alışveriş merkezi yatırımcıları ve profesyonelleri Türk Borçlar Kanununda Kira Rejimi, Ticari Gayrimenkulün Geçmişi, Bugünü ve Geleceği, Hasılat ve Ciro Kirası Güncel Durumu, Uygulamaları ve İyileştirilmesi ve Ticari Gayrimenkullerde Ortak Alan Giderleri başlıklarında sektörün hukuki meselelerini ele aldı.

Açıklamada görüşlerine yer verilen AYD Başkanı Prof. Dr. Hüseyin Altaş, kira sözleşmelerinin Türk Borçlar Kanunu'nda genel kira, çatılı iş yeri, konut, hasılat ve hayvan kirası şeklinde 4 başlıkta düzenlendiğini hatırlatarak özellikle AVM'lerdeki kiralamaları da kapsayan iş yeri kiralamalarında mevzuatta yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulduğunu ifade etti.

Türkiye'nin uluslararası alanda marka yaratması gerektiğini belirten Altaş, perakende sektöründe uluslararası alanda markalaşmayı başaran perakendecilerin, bunu dünyanın en gelişmişlerinden, en iyilerinden olan Türkiye'deki AVM'lerin katkılarıyla, buralarda yürüttükleri operasyonlarda edindikleri deneyimlere başarabildiğini açıkladı. "Pandeminin birçok sektörde uzun vadeli etkileri olacak"

Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Harun Tanrıvermiş ise Ticari Gayrimenkulün Geçmişi, Bugünü ve Geleceği başlıklı konuşmasıyla ticari gayrimenkul piyasasının özellikle Covid 19 salgını sonrası nereye gidebileceği konusundaki görüşlerini katılımcılarla paylaştı. Salgının kısa vadeli etkilerinin bertaraf edildiğini ancak perakende, ticari gayrimenkul ve turizm başta olmak üzere birçok sektörde uzun vadeli etkilerinin de olacağını ifade eden Tanrıvermiş, AVM'lerde de çok büyük metrekareli AVM'ler yerine caddeleşen AVM'ler şeklinde bir süredir devam eden trendin daha yoğun bir şekilde süreceğini belirtti.

Kahveci Hukuk Bürosu Kurucusu Avukat Vehbi Kahveci de Türkiye'de kurumsal yönetime sahip AVM'ler olduğu gibi işletme yönetimi konusunda kurumsal tecrübeye sahip olmayan AVM'lerin de bulunduğunu kaydetti.

Kahveci, bu AVM'lerin kiracıya yönelik rekabeti engelleyici ya da hakkaniyete aykırı uygulamalarının tüm sektörü etkilediğini belirtti.

Kaynak: AA / Gökhan Yıldız - Ekonomi

https://www.haberler.com/ekonomi/avm-yatirimcilar-sektorun-hukuki-konularini-14774204-haberi/?ref=amp_more#news

**Avukatlık
Sanatı** ➔
#25

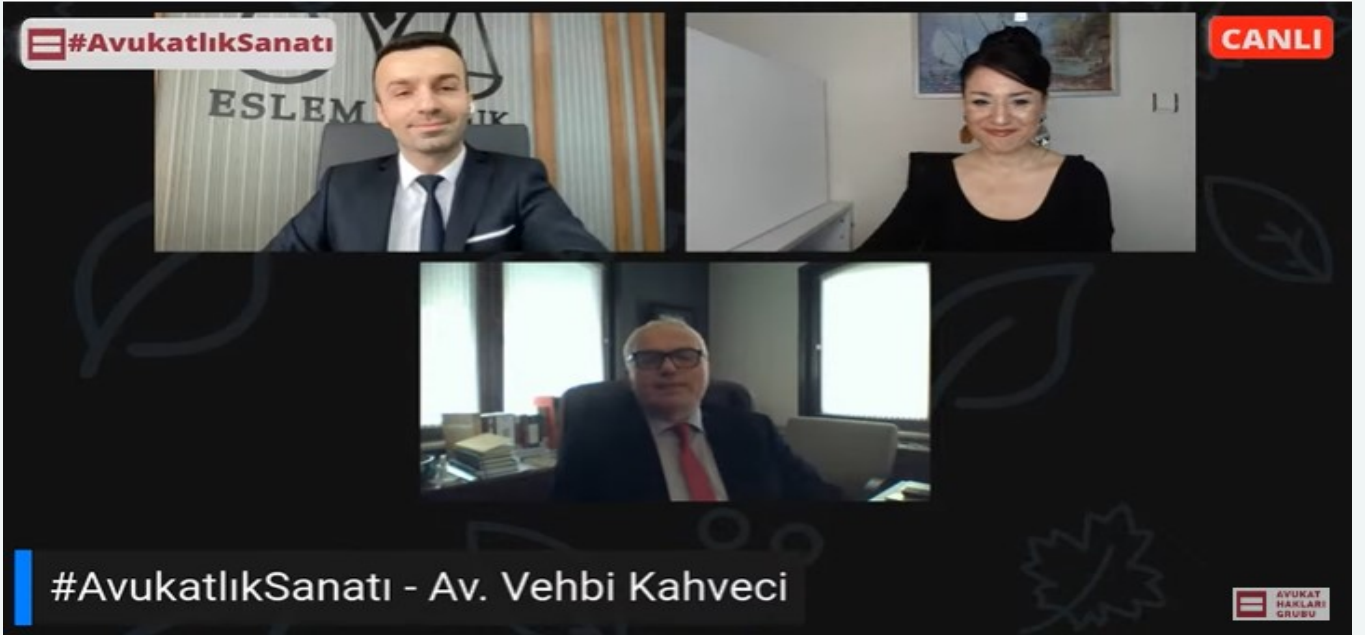
KONUK:
AV. VEHBİ KAHVECİ

KAHVECİ AVUKATLIK BÜROSU

HAZIRLAYAN VE SUNANLAR:
AV. HALİME ALBAYRAK
AV. AKIN CEYLAN

Youtube.com/AvukatHaklariGrubu
17 MART 2022 Perşembe Saat: 14:00

**AVUKAT
HAKLARI
GRUBU**

#AvukatlıkSanatı

CANLI

#AvukatlıkSanatı - Av. Vehbi Kahveci

**AVUKAT
HAKLARI
GRUBU**

Avukatlık Sanatı 25'inci bölümün, konuğu Av. Vehbi Kahveci ile avukatlık hayatını, mesleğindeki kilometre taşlarını ve avukatlık mesleğinin geleceğine bakışı konuşuldu. Av. Akın Ceylan ve Av. Halime Albayrak'ın sunduğu yayını yan taraftaki kare kod ile izleyebilirsiniz.

Av. Vehbi Kahveci | Üstatlardan Meslek Sırları
<https://www.youtube.com/watch?v=nLDoDTeGkRE>

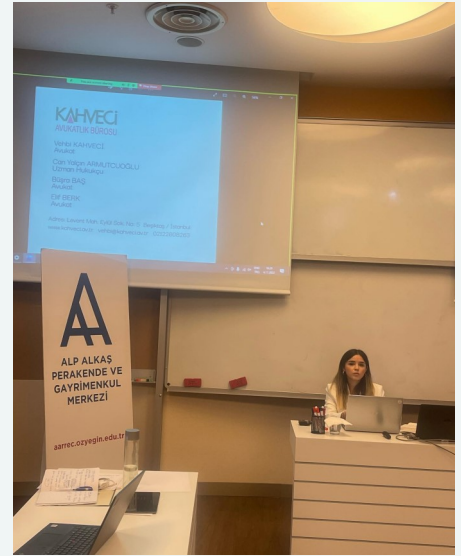
Kahveci Hukuk Bürosu kurucusu Av. Vehbi Kahveci ve Uzman Hukukçu Can Yalçın Armutcuoğlu, Av. Büşra Baş ve Av. Elif Berk eğitmenliğinde Marka Hukuku, Skuk, AVM lerde Ortak Alan Giderleri, Uzaktan Çalışma Sürecinde İşveren ve Çalışan Kanunları konuları aktarıldı ve 9. Perakende ve Gayrimenkul Yönetimi Sertifika Programının 1. Modülü Swisotel Özyeğin Üniversitesi dersliklerinde tamamlandı.

**Can Yalçın Armutcuoğlu
(Uzman Hukukçu)**

**Büşra Baş
Avukat**

**Elif Berk
Avukat**

“Arabuluculuk Derneği Yönetim Kurulu ve Onursal Başkanımız Av. Arb. Mustafa Akın Bey’le derneğimiz üyesi değerli üstadımız Av. Arb. Vehbi Kahveci’yi ziyaret ettik ve meslekî konularda görüş alışverişinde bulunduk. Kıymetli görüşleri ve misafirperverliği dolayısıyla kendisine teşekkür ederiz.”

Arabuluculuk Derneği/Mediation Association

Eğitimler ve Söyleşiler

Prof. Dr. Niyazi Kahveci ile Sistematik Düşünme Konulu Söyleşi

Prof. Dr. Feridun Yenisey, Av. Vehbi Kahveci ve Av. Gökhan Ahi ile Avukatlık Meslek Kuralları ve Uygulamalı Dava Stratejisi

Uygulamalı Çapraz Sorgu Eğitimi

Eğitim Sonrası Katılımcılarla Çay/Kahve Molası

EDİRNE GÜMRÜK EĞİTİMİ (14 -15 ARALIK 2022)

14-15 Aralık 2022 tarihlerinde Gümrükler Genel Müdürlüğünün Fikri Mülkiyet Haklarının gümrüklerde korunmasına yönelik hizmet içi eğitimlerinde, Edirne’de Trakya Bölge Müdürlüğü’nden katılan 50 gümrük personeline yönelik sahte-orijinal eşya ayırımı konusunda Kahveci Avukatlık Büromuzdan Enis Muş, Av. Sevim Sanatsever Kuruoğlu, Av. İpek Aşkın ve Av. Sevdener Şirin sunumlarıyla eğitime katılım sağlamışlardır.

BÜRO İÇİ EĞİTİMLERİMİZ

Belli periyotlarla mesleki gelişimimize katkı sağlamak amacıyla büro içinde eğitim faaliyetleri düzenlemekteyiz. Eğitimlerde avukatlarımız ve stajyer avukat arkadaşlarımız bir konu üzerinde detaylı araştırmalar yaparak hazırladıkları çalışmayı eğitim salonumuzda tüm büro ile etkileşime girerek sunmaktadırlar.

Aşağıda büro içi eğitim çalışmalarımızdan fotoğraflar paylaşılmıştır.

**Pratik Hukukta Metot - Kısa Sunum
Prof. Dr. Ernst E. Hirsch**

<http://www.kahveci.av.tr/files/pratik-hukukta-metot.pdf>

**BASIN KANUNU İLE
BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN**

Kanun No.7418

Kabul Tarihi: 13/10/2022

Resmi Gazete Yayın Tarihi: 18/10/2022

Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 26 Mayıs 2022'de 72 milletvekili tarafından imzalanarak TBMM'ye sunulmuştur. Söz konusu kanun TBMM Genel Kurulu'ndaki görüşmelerin ardından 13.10.2022 tarihinde kabul edilmiş ve 18.10.2022 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Söz konusu kanun, halen yürürlükte olan 24 kanun üzerinde 52 değişiklik yaparken bu kanunlara 3 geçici madde, 8 ek madde eklemektedir.

**Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun**

<http://www.kahveci.av.tr/files/7418-2022.pdf>

**Değerli dostumuz Attila Küçükkayalar ve sevimli dostu
Barnie'nin büromuzu ziyareti**

Kahveci Hukuk Kafede belli aralıklarla gerçekleştirdiğimiz buluşmalar

KAHVECİ'de DOĞUM GÜNLERİ

Av. Sevim Sanatsever Kuruoğlu, Av. Ramazan Polat, Av. Rüveyda Özkan
Beşinci, Av. Büşra Baş, Av. Didem Erkıyran'ın doğum günleri

Av. Eylem Aydın Öner, Stj. Av. İrem Su Bayraktutan,
Av. İpek Aşkın'ın doğum günleri

Can Yalçın Armutcuoğlu, Av. Alara Alsan Ateş, Av. Sevdener Şirin,
Stj. Av. Şebnem Yaren Kap, Stj. Av. Esna İrem Kurşun,
Sedef Yıldırım'ın doğum günleri

Senem Arslan, Av. Esra Doyuk'un doğum günleri

Stj. Av. Safiye İmge Tekşen, Av. Elif Berk, Zeynep Cenana'nın doğum günleri

Av. Cansu Deniz'in doğum günü

| Av. Alara Alsan Ateş, Sedef Yıldırım, Stj. Av. Esna İrem Kurşun, Stj. Av. Şebnem Yaren Kap, Av. Sevdener Şirin |

| Nazire Aydın, Av. Şeyda Nur Şanlı, Av. M. Yasir Erdemirel'in doğum günleri |

| Ayşe Nur Köse, Serap Koçer'in doğum günleri |

Kahveci Hukuk Kafe

KAHVECİ VEKTÖR

marka ofisi ltd. Őti.

Markalarınızın Tescili ve Takibi İçin Doğru Adres

**markanıza
doğru yönü çizmek için...**

Levent Mah. Eylül Sok. No:5
Beşiktaş / İstanbul

0(212) 280 82 63 - 0(212) 324 22 29 (f)
bilgi@vektormarkaofisi.com
www.vektormarkaofisi.com